

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatala

Iroményszám: T/10554/1040

Érkezett: 2009 OKT 09.

Módosító javaslat

Dr. Katona Béla
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 94. § (1) bekezdése alapján „a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről” szóló T/10554. számú törvényjavaslathoz a következő

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 3. számú melléklete 12. pontja b) alpontjának a következő módosítását javaslom:

„/12. Szociális és gyermekvédelmi bentlakásos és átmeneti elhelyezés/

b) Átlagos ápolást, gondozást igénylő ellátás

ba) Otthont nyújtó ellátás

FAJLAGOS ÖSSZEG: 739 000 forint/fő

A hozzájárulást a megyei/fővárosi és megyei jogú város [gyermekvédelmi szakellátást nyújtó helyi] önkormányzat veheti igénybe azok után a – gyámhatósági határozattal átmeneti vagy tartós nevelésbe vett, illetve ideiglenes hatállyal elhelyezett – 0-17 éves gyermekek után, akik [az általa fenntartott,] a Gyvt. 53. §-a szerint otthont nyújtó ellátást biztosító intézményben, vagy nevelőszülőnél, vagy hivatásos nevelőszülőnél kerültek elhelyezésre, és nem minősítették őket különleges vagy speciális szükségletűnek.

bb) Utógondozói ellátás

FAJLAGOS ÖSSZEG: 667 450 forint/fő

Ez a hozzájárulás vehető igénybe a megyei/fővárosi és megyei jogú város [helyi] önkormányzat által – gyámhivatal határozata alapján – a Gyvt. 53/A. §-a szerinti

utógondozói ellátásban részesített 18-24 éves korú fiatal felnőtt után.

A hozzájárulás 80%-át veheti igénybe a megyei/fővárosi és megyei jogú város [fenntartó] a Gyvt. 93. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott ok miatt utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt után.

bc) Átlagos szintű ápolást, gondozást nyújtó ellátás bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézményekben

bca) Időskorúak ápoló-gondozó otthoni ellátása

FAJLAGOS ÖSSZEG: 635 650 forint/fő

A hozzájárulást azok a helyi önkormányzatok vehetik igénybe, amelyek a Szocvtv.-ben szabályozott módon időskorúak ápoló-gondozó otthonát a Szocvtv.-ben szabályozott módon tartanak fenn.

bcB) Átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás és hajléktalanok ápoló-gondozó otthoni ellátása

FAJLAGOS ÖSSZEG: 635 650 forint/fő

A hozzájárulást azok a helyi önkormányzatok vehetik igénybe, amelyek a Szocvtv.-ben szabályozott módon hajléktalanok ápoló-gondozó otthonát (ideértve a rehabilitációs intézményt), továbbá időskorúak, pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint fogyatékosok átmeneti elhelyezését biztosító intézményt tartanak fenn. Igénybe vehetik a hozzájárulást azok a helyi önkormányzatok is, amelyek a Gyvt.-ben szabályozott módon gyermekek és családok átmeneti gondozását biztosító intézményt tartanak fenn, és/vagy az átmeneti gondozás biztosítására helyettes szülői jogviszonyt létrehozó írásbeli megállapodást kötöttek, és a helyettes szülői tevékenység folytatására működési engedélyt kaptak, illetve a nevelőszülői, a hivatásos nevelőszülői és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 261/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet szerinti önálló helyettes szülői ellátást biztosítanak írásbeli megállapodás alapján.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények: a hetes jelleggel, meghatározott időszakhoz kötődően folyamatosan működő, valamint határozott időtartamra elhelyezést biztosító intézmények: gyermekek, családok átmeneti otthona, helyettes szülő, továbbá időskorúak, fogyatékosok, pszichiátriai és szenvedélybetegek gondozóháza, otthonháza.

A hajléktalanok átmeneti elhelyezését biztosító intézményekben ellátottak után a 13. pont, a pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint a fogyatékosok bentlakásos intézményeiben ellátottak után a 12. ab) pont jogosultsága szerinti normatív hozzájárulás illeti meg a helyi önkormányzatot.

A hozzájárulásból támogatás biztosítható a családok átmeneti otthonából év közben kikerülőkhöz otthontalanságának megszüntetéséhez.

Az ellátottak számának meghatározása: tervezéskor az intézményben ellátottak éves becsült gondozási napjainak száma osztva 365-tel, elszámolásnál az ellátottak gondozási napokra vonatkozó nyilvántartása szerint összesített éves gondozási napok száma osztva 365-tel.”

2. A törvényjavaslat 3. számú melléklete „Kiegészítő szabályok” része 9. pontjának a következő módosítását javaslom:

„/Kiegészítő szabályok:/

9. A 12. pontban szereplő, a gyermekvédelmi szakellátáshoz kapcsolódó hozzájárulások (12. aa), 12. ba) és 12. bb.) jogcíme(k) igénybevételének sajátos szabályai:

– A gyámhatósági határozattal ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett, illetve ideiglenes hatállyal elhelyezett beutalt gyermek szociális intézményi tartós elhelyezése esetén a gyermek számára otthont nyújtó ellátást biztosítani köteles helyi önkormányzat a 12. aa), 12. ba), valamint az utógondozói ellátást biztosítani köteles helyi önkormányzat a 12. bb) pont szerinti jogosultság alapján járó normatív hozzájárulást veheti igénybe, és azt – időarányosan – átadja a gyermeket ellátó intézményt fenntartó önkormányzat számára.

– Amennyiben a gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermek bölcsődei ellátásban vagy közoktatási szolgáltatásban részesül, akkor az intézményt fenntartó önkormányzat jogosult a feladathoz kapcsolódó e melléklet szerinti normatív hozzájárulásoknak a 17.3. pont kivételével történő igénybevételére is, az ott meghatározott feltételek szerint.

A 17.3. pont szerinti ellátás esetén az intézményben elhelyezett gyermekek után a 12. ba) pont szerinti normatív hozzájárulás vehető igénybe.

– A 12. aa) és 12. ba) pontok szerinti ellátásban részesülők gondozási napok szerinti nyilvántartását – elhelyezés-típusonként – a területi gyermekvédelmi szakszolgálat köteles vezetni az ellátást nyújtó intézmények adatszolgáltatása alapján.

– Ha a bentlakásos és átmeneti intézmény közoktatási feladatot is ellát, akkor a fenntartó önkormányzat az intézményen belül oktatott tanulók alapján igénybe veheti a feladatokhoz kapcsolódó e melléklet szerinti közoktatási célú normatív hozzájárulásokat és kiegészítő támogatásokat is, az ott meghatározott feltételekkel.

– A megyei önkormányzat, illetve a megyei jogú város önkormányzata Gyvt. szerinti otthont nyújtó ellátás biztosítási kötelezettségét a gyermek – ideiglenes hatályú elhelyezését, illetve átmeneti nevelésbe vételét elrendelő – gyámhatósági határozatban megállapított lakóhelye határozza meg azzal az eltéréssel, hogy

= amennyiben a gyermek lakóhelyét a gyámhatóság a nevelőszülő lakcímén, vagy a gyermekotthon, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat címén állapítja meg, az önkormányzati ellátási kötelezettséget a gyermek ezt megelőzően bejelentett legutolsó lakóhelye – annak hiányában bejelentett legutolsó tartózkodási helye – alapozza meg, melyet a gyámhivatal határozatában megjelöl. A megelőzően bejelentett lakóhely, tartózkodási hely fogalmába nem érhető bele a korábbi nevelő- és/vagy helyettes szülőhöz, illetve gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézménybe történő bejelentett lakóhely és tartózkodási hely,

= amennyiben az ideiglenes hatályú elhelyezést, illetve az átmeneti vagy tartós nevelésbe vételt megelőzően a gyermek nem rendelkezett sohasem bejelentett lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel, a megyei önkormányzaté az ellátási kötelezettség,

= a tartós nevelésbe vétel teljes időtartama alatt az önkormányzat ellátási kötelezettsége változatlan.

– A megyei önkormányzat, illetve a megyei jogú város önkormányzata Gyvt. szerinti utógondozói ellátás biztosítási kötelezettsége azon fiatal felnőtt vonatkozásában áll fenn, akivel szemben a nagykorúsága elérését megelőző napon még otthont nyújtó ellátás biztosítási kötelezettséggel tartozott.

Ha a gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermek más önkormányzat által fenntartott intézményben szervezett intézményi étkeztetésben részesül, az étkeztetésért a Gyvt. 146. §-ának (2) bekezdése szerint kell térítési díjat fizetni.

A hozzájárulást nem vehetik igénybe a helyi önkormányzatok a központi költségvetési szerv által fenntartott intézményekben (javítóintézetben, gyermekotthonban, szociális intézményben, büntetés-végrehajtási intézetben, stb.) és a központi költségvetés által finanszírozott humánszolgáltatás keretében ellátottak után.”

Indokolás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 95. § (1) bekezdése értelmében 2009. január 1. napjától a megyei, a fővárosi és a megyei jogú városi önkormányzat egyaránt biztosítani köteles az otthont nyújtó ellátást és az utógondozói ellátást.

Az új feladatellátásra kötelezett megyei jogú városok részére ugyanakkor sem a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény, sem a 2010-es költségvetési törvényjavaslat nem biztosított többletforrást, s a megyei önkormányzatoktól sem került sor forráselvonására. Sem a költségvetési törvények indokolása, sem az önkormányzati fejezetben az előirányzat változások levezetése nem tér ki a feladatváltozás miatti források biztosítására.

A feladat átvételének módját illetően a Szociális és Munkaügyi Minisztérium álláspontja szerint a gondozottak számára a legelőnyösebb, ha a megyei jogú városi önkormányzat a szolgáltatás biztosításáról szerződést köt a megyei önkormányzattal, hiszen ebben az esetben a pénzügyi teher egy részének a megyei jogú városokra történő áthárításán kívül nem történik változás.

Az ország illetve az önkormányzatok jelenlegi pénzügyi helyzetében különösen megdöbbentőnek tartjuk, hogy a kialakult és jól működő ellátó hálózat megléte ellenére a szakmai kormányzat elképzelhetőnek tartja új nevelőszülői hálózat, gyermekotthonok, lakásotthonok létrehozását, ezekre pályázati lehetőségek megteremtését. Célszerűbb lenne a még esetleg meglévő forrásokat valóban hiányzó ellátások biztosítására fordítani. Az önkormányzatok nyilván nem rendelkeznek szabad saját forrásokkal ilyen beruházások önerejére sem, nem beszélve a működtetési többletköltségekről.

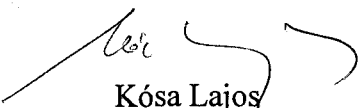
A gyermekvédelmi szakellátás szétaprózása amúgy is rontaná a működtetés hatékonyságát, mely összességében drágább működtetést eredményezne. Ezen a területen – a többi ágazat szakellátási területeihez hasonlóan – az ellátások biztosításának koncentrációja lehet ma az egyedüli helyes irány.

A megyei jogú városok részéről a saját ellátórendszer létrehozása azt eredményezné, hogy egymással párhuzamosan működő megyei és megyei jogú városi ellátórendszerek jönnének létre, eltérő szakmai és pénzügyi feltételek mellett. Az ellátást jelenleg biztosító megyei/fővárosi ellátórendszereknél pedig kapacitásfelesleg keletkezne.

Gyermekvédelmi szakmai szempontból is káros volna a jelenlegi ellátórendszer megbontása, hiszen ez a már a rendszerben élő gyermekek esetében szükségtelenül a gondozási hely megváltozását eredményezné, ami alapvetően sértené a gyermekek állandóságához, érzelmi biztonságot nyújtó ellátáshoz fűződő, a Gyvt. 9. § (1) bekezdés a) pontjában is rögzített jogát.

Fentiekre is figyelemmel módosító javaslatunk lényege, hogy a megyei/fővárosi önkormányzathoz valamint a megyei jogú város önkormányzathoz tartozó átmeneti vagy tartós nevelésbe vett illetve utógondozói ellátásban részesített gyermekek, fiatal felnőttek köre a normatíva igénybevételenek szabályaiban is jól elkülöníthetően jelenjen meg. Ezzel a gyakorlatban is alkalmazható lenne a Szociális és Munkaügyi Minisztérium javaslata, amely szerint megállapodás keretében rögzítse a megye és a megyei jogú város önkormányzat a feladatellátás részleteit, továbbá biztosítható lenne a gyermekek állandóságához, érzelmi biztonságot nyújtó ellátáshoz fűződő joguk.

Budapest, 2009. október „9.”

Kósa Lajos
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség